

196

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

I. EFREMOV

IURTA CORBULUI

★★

EDITATA DE REVISTA ȘTIINȚA și TEHNICA

IVAN EFREMOV

Iurta Corbului

* *

În romînește de IGOR FETOV-IONESCU
Coperta-desen: DUMITRU IONESCU

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
Anul IX — Nr. 196 — 15 ianuarie 1963

Rezumatul fasciculei precedente:

Într-una dintre explorările lui, inginerul geolog Kiril Grigorievici Aleksandrov se accidentează grav. Medicii se îndoiesc de faptul că își va mai putea relua activitatea.

Aleksandrov, înaripat de dorința de a fi totuși într-un fel util societății, se hotărăște să pornească spre trecătoarea Iurta Corbului, faimoasă prin însușirea de a atrage furtunile. Inginerul Aleksandrov speră să rezolve acolo această enigmă geologică la care meditase mult timp. În acțiunea lui, temerară pentru un infirm, exploratorul este ajutat de șoferița Valea, o bună prietenă.

I. EFREMOV

Iurta Corbului

(Urmare din numărul trecut)

Valea nu-l refuză pe Aleksandrov. Tot personalul spitalului ieși să-l conducă pe geolog. Acesta începu să-și miște neîndemînatic cîrjele și să-și tîrască corpul, istovit și aproape inert, prin curtea scăldată de razele soarelui, refuzînd categoric să fie transportat pînă la mașină. Radiotelegrafistul ducea, posomorît, în brațul sănătos puținele lucruri personale pe care Aleksandrov le avusese în spital. Urmă un călduros rămas bun, și camionul de culoare verde porni pe șoseaua asfaltată în direcția primei așezări. Aleksandrov trebuia să treacă pe la locuința sa pentru a-și lua lucrurile. Nimeni nu putea să-i mai stea în cale. Liuda se afla de aproape două săptămîni în taiga. Valea îl va transporta, dar nu la sanatoriu... ci în apropierea Iurtei Corbului, pînă unde se va putea ajunge cu mașina. Aleksandrov ținea minte că la vreo 6 kilometri de trecătoare se afla o cabană mică și veche. Într-adevăr, ea a existat în 1939, dar de atunci au trecut ani de zile și poate că s-a dărîmat. Dar nu este exclus să fi apărut în jur noi cabane. În sfîrșit, va vedea care este situația la capătul unui drum lung și anevoios. Iar pînă atunci va trece să-și ia lucrurile. Între timp Valea se va duce să anunțe conducerea de drumul pe care urmează să-l facă. La sanatoriu se va primi o telegramă că bolnavul nu poate veni acum, fiind prea slăbit, și că va sosi peste vreo trei săptămîni.

Planul reuși întocmai. Șoselei asfaltate îi luă la un moment dat locul una acoperită cu bitumen, apoi urmă un drum cenușiu pietruit. Mașina tot alerga și alerga spre cerul galben al Mongoliei, urcînd și coborînd pantele. Geologul ședea destul de incomod și privea tăcut drumul care se pierdea în zare. După șase luni petrecute în spital, viteza cu care mergea mașina i se părea a unui avion, iar colinele împădurite din taiga, dealurile pleșuve și întinderile nemărginite i se păreau familiare, un mediu mai plăcut și mai ospitalier decît o locuință confortabilă la oraș.

Aleksandrov nu observa că Valea îl urmărea cu privirea, în măsura în care conducerea mașinii îi permitea acest lucru. În ochii cenușii și plini de bunătate ai femeii apăreau din cînd în cînd lacrimi. Prea izbitor era contrastul dintre geologul vesel, energic și sprinten de altădată și omul infirm, tăcut, cu fața palidă și trasă de lîngă ea. Unde este puternicul ei prieten, la sprijinul căruia a apelat în clipe în care fiecare om, și în special o femeie, are nevoie de un sfat bun, de un braț sigur și de un ajutor pe care să se poată bizui ? Valea nu va putea uita niciodată clipa cînd l-a întîlnit pentru prima oară pe Aleksandrov. Ceruse să plece într-o cursă lungă, pe un drum aproape neumblat, care trecea prin taiga. Oamenii care lucrau la exploatarea minei aveau nevoie de făină, dar, din pricina stării de război, nu le-a putut fi repartizată pentru aprovizionare decît o mașină. Un camion vechi fu încărcat cu aproape patru tone de făină, și Valea porni într-o cursă de cinci sute de kilometri. Era plină de avîntul celor nouăsprezece primăveri pe care le avea și al unui an de stagiu. Gerul pătrundea aproape nestingherit în cabina hodorogită. Razele călduțe ale soarelui din ziua aceea senină de iarnă încălzeau geamurile de celuloid, îngălbenite de vreme, alungînd de pe ele broderiile argintii țesute de ger.

Abia mai tîrziu, Valea înțelese că nu era de loc ușor, chiar și pentru un șofer cu multă experiență, să facă un asemenea drum de unul singur pe timp de iarnă. Pesemne șeful garajului se simțea încă prea slăbit după boală și prea

surmenat de munca lui dacă a fost de acord ca Valea să plece în această cursă.

Vechiul, dar rezistentul camion urca o pantă după alta. Numai huruitul strident al motorului și scrîșnetul pieselor de transmisie erau o mărturie a efortului pe care-l depunea mașina. Camionul cobora la vale încet și fără zgomot; Valea își dădea seama că n-ar mai fi putut opri mașina cu frînele-i slabe în cazul în care aceasta ar fi pornit repede. Și din nou vuia motorul în viteza întîi sau a doua, încălzindu-se, fumegînd și cerînd o porție suplimentară de ulei. Valea parcursese două sute optzeci de kilometri. De-a lungul drumului nu se mai zăreau nici căsuțe ale pădurarilor, nici cabane pentru adăpostirea vînătorilor și unde te-ai fi putut încălzi bînd un ceai fierbinte. Soarele își ascunse cununa după dealuri și umbre sinelii începură să se aștearnă peste văi și în inima pădurii. Luminițele stelelor s-au aprins pe boltă deasupra crestelor înnegurate. Gerul se făcea tot mai simțit și o pojghiță subțire de cristale de gheață începu să învăluie geamurile cabinei. Valea fu nevoită să întredeschidă parbrizul pentru a avea vizibilitate. Vîntul tăios sufla neîndurător. Ochii îi lăcrămau, obrajii parcă i-ar fi fost ciuruiți cu mii de ace, mîinile îi înghețaseră în mănușile îmblănite. Negura învăluise drumul. Valea aprinse farurile. Dar farurile și frînele erau părțile cele mai uzate din vechiul camion. Fasciculele galbene și slabe de lumină nu ajungeau la curbe pînă la marginea drumului și se părea că șoseaua dispare, ascunzîndu-se undeva sub mantia de zăpadă. Taluzurile negre apăreau pe neașteptate și te înfricoșau. Dealurile își înălțau crestele tot mai sus și mai aproape, gîtuind parcă șoseaua în bezna nopții. Brazii ninși, cu căciuli mari de zăpadă, păreau uriași din lumea basmului.

În sufletul fetei curajoase începu să se strecoare teama. Ca niciodată, Valea își dădu seama că ajungerea ei la destinație este cu totul în funcție de felul cum va merge mașina. Camionul parcursese zeci de mii de kilometri și fusese reparat de cîteva ori. Nimeni nu putea stabili acum ce parte a motorului sau a șasiului se află la limita de uzură sau de

obosire a metalului. Orice pană putea avea urmări grave. Dar Valea nu se gîndea la soarta ei, ci la oamenii din inima taigalei, care trebuiau aprovizionați cu făină. Fata își imagina cum minerii, cu fețe aspre, și soțiile lor, îngrijorate, așteaptă cu nerăbdare acest transport, ascultînd dacă nu cumva se aude în depărtare huruitul unei mașini. În timpul iernii, taigaua e liniștită și orice zgomot răzbate la zeci de kilometri. Valea știa că, din cauza stării de război, camionul cu făină sosea uneori cu întîrziere și că oamenii nici nu se vor alarma dacă i se va întîmpla ceva pe drum și nu va ajunge la timp. Dar ce-o să se facă pe un asemenea ger, la vreo sută cincizeci de kilometri depărtare de o așezare omenească dacă motorul va rămîne în pană? Oare va fi în stare să ajungă pe jos pînă la mină? Pe fată o trecură fiorii. Pentru prima oară își dădu seama de marea răspundere ce o au șoferii de cursă lungă în timpul iernii.

Valea opri mașina și coborî fără să închidă motorul. Începu să sară și să alerge în jurul camionului pentru a se încălzi. Într-un tîrziu aprinse lanterna și făcu camionului o revizie sumară. Motorul huruia încet și ritmic, bucurîndu-se parcă de răgazul ce i se dăduse.

Înainte de a porni, Valea controlă dacă era suficient carburant în rezervor. Constatînd că acesta e pe terminate, hotărî să se aprovizioneze. Deschise bordul camionului, aplecă butoiul așezat chiar la margine și începu să toarne benzină în căldare. Dar deodată butoiul îi scăpă din mînă și se rostogoli cu zgomot în zăpadă. Înapoi n-avea putere să-l mai urce. Valea își făcu socoteala că umplînd rezervorul va putea ajunge la destinație, iar la reîntoarcere îi va fi ușor să urce butoiul în mașină cu ajutorul cîtorva scînduri pe care le va lua de la mină. Înviorată de soluția găsită, fata porni.

Ninsese de curînd, și zăpada pufoasă învăluise cu un strat subțire totul în cale, scînteind feeric la lumina farurilor. Aproape că nu se mai distingea pe unde șerpuia șoseaua. O mică deviere spre dreapta sau spre stînga, și camionul se putea trezi undeva în hîrtoape. Aceasta ar fi echivalat pen-

tru un șofer rămas de unul singur în taiga cu o gravă pană de motor.

Valea strîngea cu înfrigurare volanul negru, căutînd să nu se abată de pe făgașul bătătorit, care abia se mai ghicea. Razele slabe ale farurilor căutau să scruteze bezna care cuprinsese taigaua imaculată. Ele erau însă înghițite iute de negura asemănătoare unei prăpăstii căscate în cale. Deasupra Valiei plutea un cer tuciuriu și înstelat, ce părea împodobit cu tot felul de nestemate. Gerul se întețea cu fiecare oră. Pe dealurile și în văgăunele adormite, acoperite de omăt nu se zăreau nici o luminiță, nici un fum, nici un semn de viață.

Camionul înainta neobosit spre țintă. Dar spidometrul[1] se defectase, și distanța parcursă putea fi calculată doar cu aproximație după timpul ce trecuse. Drumul străbătut nu era însă prea lung, deoarece Valea, din cauza slabei vizibilități, conducea mașina cu vreo treizeci de kilometri pe oră. Dar și această viteză relativ mică cu care mergea camionul cerea șoferiței o deosebită încordare... Geamurile cabinei se acoperiseră cu promoroacă, dar Valea nu simțea gerul, dimpotrivă îi era cald din cauza tensiunii nervoase. Senzația sumbră a unei nenorociri care se va abate asupra ei în cel mai scurt timp n-o părăsea; ba, dimpotrivă, o obseda tot mai mult. Valea avea impresia că dintr-o clipă în alta va pierde controlul mașinii și că aceasta va fi dusă în necunoscut de forțele întunecate ale gerului neîndurător și ale piscurilor înnegurate peste care iarna își pusese amprenta.

Dar camionului i-au venit de hac nu forțele taigalei, ci picăturile de apă și fărîmele de murdărie aflate în combustibilul de proastă calitate folosit în timpul războiului, precum și rugina depusă pe pereții butoiului vechi, pe care Valea îl scăpase din mașină. În timpul căderii, toate acestea se amestecaseră cu carburantul, iar motorul trebuia să se descurce cum poate.

Cînd razele farurilor întîlniră urcușul anevoios al unei pante, se auzi prima bătaie neregulată a motorului. Evacuarea gazelor de combustie începu să se facă cu zgomot și la

1 **Spidometru** — vitezometru (n.t).

intervale tot mai dese. Puterea motorului scăzu, iar camionul trepida cuprins parcă de friguri. Valea cuplă viteza întîi, trase șocul, nădăjduind ca în felul acesta să curețe căile de alimentare cu benzină.

Mușcîndu-și buzele, fata schimbă timp de cîteva minute vitezele, acceleră, sperînd să ajungă în vîrful dealului, unde nu s-ar mai fi temut să oprească mașina și să curețe căile alimentării cu combustibil. La coborîrea pantei, motorul putea fi pornit fără prea multă greutate, o știa prea bine. Vechiul acumulator avea o rezervă mică de energie electrică, iar contactele uzate îngreunau punerea în mișcare a electromotorului. Valea cunoștea acest lucru și mai știa că pentru a porni motorul cu manivela ar fi fost nevoie de forța unui bărbat.

Temerile fetei s-au dovedit a fi întemeiate. La un moment dat, motorul amuți și camionul care înfruntase pînă atunci cu greu urcușul rămase locului. În clipa următoare, trebuia s-o pornească la vale, dar fata nu-și pierdu cumpătul. Sări fulgerător din cabină și puse sub roțile din spate două lemne pe care le avea pregătite pentru asemenea ocazii. Apoi scoase paharul decantor, suflă în țeava de alimentare cu benzină, curățind-o, și începu să sară, să bată din palme, căutînd să se încălzească.

Într-un tîrziu urcă în cabina rece și apăsă cu înfrigurare pe automatul de pornire. Liniștea nopții a fost tulburată cîteva clipe de zgomotul unor turații leneșe ale motorului, care se trezi parcă nemulțumit că a fost deranjat și-și văzu mai departe de somn. Fata mai făcu o încercare de a porni, dar de data aceasta totul păru cufundat într-un somn adînc. Iar gerul năprasnic încerca să pătrundă sub capota acoperită cu șuba Valiei și să facă motorul inert și rece ca și taigaua nemărginită în acel tîrziu de noapte.

Valea acționa extrem de repede, fiind obsedată de gîndul să nu rămînă cumva învinsă de frigul care o cuprindea tot mai mult. Ea curăță carburatorul și mai controlă o dată sistemul de alimentare cu benzină. O nouă încercare de a pune în mișcare motorul se soldă cu insucces. Mai urmară

cîteva, dar și acestea zadarnice. Trebuia întreprins ceva de urgență. Era prea riscant să descarci acumulatorul pe un asemenea ger și să-ți pui speranța în manivela de pornire.

Încordîndu-și toate puterile, avînd obrazul scăldat în sudoarea ce-i acoperea cu cristale de gheață marginea căciulii și părul răvășit pe frunte, fata învîrti mînerul greu al manivelei de pornire, căutînd să redea viață motorului încremenit. Acesta pufăi o dată scurt și se mișcă greoi, aidoma unui om accidentat care încearcă să se ridice și, neputincios, se prăbușește la pămînt. În clipa următoare însă, amuți din nou, învins parcă de răsuflarea înghețată a nopții.

Valea își dădu seama că istovirea o cuprinde cu totul. Cum să poată ea, o fetișcană plină de bunăvoință, dar lipsită de vlagă, să pornească namila aceasta de motor? Cum să rezolve o problemă atît de grea ca aprovizionarea cu făină a minerilor?! Ar fi trebuit să se gîndească mai bine înainte de a fi pornit la o asemenea temerară încercare! Acum iată în ce situație a ajuns. E singură, pierdută de restul lumii, în fața motorului înghețat al mașinii, fără să aibă iscusința necesară în asemenea împrejurări. Va fi nevoită acum să scurgă din motor și din rezervoare tot uleiul și toată apa, apoi să facă un foc și să le încălzească pe fiecare în parte. Și nu are decît o singură găleată. După aceea se va căzni din nou, gîfîind, să pună în mișcare motorul, ale cărui pistoane se mișcă atît de greu. Dacă ar fi avut puterea necesară, ar fi smucit manivela, învîrtind-o cu repeziciune, așa cum fac tovarășii săi de la garaj — șoferii. Fără îndoială că atunci motorul s-ar fi lăsat învins și ar fi pornit. Oare de ce sînt femeile atît de neputincioase? Doar există unele care s-ar putea lua la întrecere cu mulți bărbați! Ea de ce să nu aibă putere? Și de ce să se fi petrecut toate acestea aici, unde la zeci de kilometri în jur nu se află picior de om? Ce neșansă! Oare n-ar fi putut să întîlnească în drum un bărbat, vreun vînător cu schiurile? Ori un șofer care să treacă pe acolo cu o mașină sau un drumeț...

Valea își șterse cu mîneca sudoarea și lacrimile care-i curgeau șiroaie pe față. Deodată simți că gerul a pătruns-o

pînă la oase și se cutremură. Iar șuba continua să rămînă pe capotă, salvînd în motor ultimele rămășițe de căldură.

La un moment dat, fata avu senzația unei călduri plăcute, moleșitoare, care te îmbie la somn. Își dădu pe dată seama că se află la marginea prăpastiei înghețului etern. Și era atît de neputincioasă și singură în noaptea aceea înfricoșătoare de iarnă, lîngă mașina pe care gerul căuta s-o imobilizeze.

Valea dădu o luptă desperată cu somnul ucigător, care o ademenea. Alungă visurile care începură să se înfiripe și porni să alerge în jurul camionului, căutînd să se încălzească. Era obsedată de un gînd: de-ar apărea în cale un drumeț care s-o ajute să-și ducă la bun sfîrșit sarcina!

Speranță deșartă, vis irealizabil! Acolo, departe de orice așezare omenească, chiar și de căsuțele în care își găsesc adăpost vînătorii, cine se încumeta să treacă într-o noapte atît de geroasă? Ce l-ar fi determinat pe un drumeț să înfrunte taigaua pe o asemenea vreme și de unde ar fi putut să vină?

Dar fata, hipnotizată parcă de dorința sa, strîngea cu putere pumnii pe care gerul căuta să-i înțepenească și murmura într-una: „Vino... Apari, omule din beznă, și mă ajută... Vino".

Și deodată Valiei i se păru că în taiga, tăcută pînă atunci, răsună ecoul chemării sale. O trecură fiorii. Rămase pironită locului și ascultă dacă liniștea nopții înstelate, în care nu se simțea nici o adiere a vîntului, este tulburată cu adevărat! Dar muțenia codrului înveșmîntat în alb și a stîncilor ascunse sub nea spulberă fetei ultima licărire de speranță. Deci n-a fost decît o iluzie. Totuși Valea mai stătu cîteva clipe, încercînd să intercepteze ceva în eter. Dar peste tot era liniște, o liniște apăsătoare și chinuitoare.

Fata se întoarse abătută spre mașină, scoase căldarea, trase șuba de pe motor și o îmbrăcă. Apoi ridică capota, dar în clipa aceea un zgomot abea perceptibil o făcu să tresară. Ascultă din nou. De undeva din stînga șoselei care șerpuia în vale îi ajungeau pînă la ureche niște trosnete slabe. Fata se lipi înmărmurită de camion. Nu știa ce să mai creadă. Oare

avea halucinații? Dar zgomotele continuau să se audă. Inima Valiei se făcu cît un purice. Trase aerul rece în piept, își opri respirația și rămase ciulind urechile.

Scîrțîit de zăpadă și trosnete slabe, scîrțîit de zăpadă și iar trosnete... apoi urma o lovitură surdă în lemn! Valea lucra de mult timp în Tuva și imediat și-a dat seama ce puteau să însemne aceste sunete. Undeva în bezna nopții înainta o sanie trasă de reni. Vînătorii de prin partea locului rareori foloseau acest mijloc de deplasare. Ei preferau să străbată distanțele călare atît în timpul verii cît și în toiul iernii. Cu săniile trase de reni mergeau de obicei geologii și geodeziștii.

Un strigăt desperat cutremură liniștea plaiurilor adormite. Temîndu-se ca nu cumva sania s-o apuce în cine știe ce direcție, fata ceru, speriată, ajutor. De după o perdea de brazi falnici ce se înălțau la vreo cîțiva zeci de pași veni aproape imediat răspunsul. Nu era ecoul chemării deznădăjduite, ci vocea unui bărbat. Trecură numai cîteva clipe, și pe șosea apăru o sanie trasă de un ren alb de toată frumusețea. La vederea mașinii, animalul se opri înfricoșat și se dădu înapoi. E greu de găsit pereche renilor albi, făpturi de-a dreptul de basm, care înfruntă cu ușurință întinderile taigalei, ajungînd să străbată pe poteci abrupte și rîuri înghețate pînă la o sută douăzeci de kilometri pe zi.

Un om înalt, într-o șubă din piele de cîine, coborî din sanie, luă renul de căpăstru și se apropie de Valea. Era geologul Aleksandrov, pe atunci șeful unei echipe de prospecțiuni, în vîrstă de 23 de ani, care se grăbea să ducă la analiză niște importante probe de sol. Din cîteva cuvinte, tînărul înțelese despre ce era vorba. Știa să conducă mașina și acționă repede. Duse mai la o parte renul alb, numit Pădurea-Înaltă[1], și-l legă bine de un copac... Motorul se răcise, dar nu apucase să înghețe. Aleksandrov nu-și pierdu timpul să-l încălzească. Apelînd la forța sa cu adevărat uriașă, geologul, după ce se convinse că se face aprinderea, începu să învîrtească cu toată puterea manivela de pornire. Totul s-a întîmplat precum vi-

[1] Renilor de curse li se dau nume proprii (n.t.).

sase Valea. Omului cu umerii lați se vede că nu-i era de loc greu să facă operația pe care mîinile slabe ale Valiei nu puteau s-o ducă la bun sfîrșit. La început, motorul n-a dorit să răspundă nici la efortul lui Aleksandrov, dar apoi, trezindu-se parcă, pufăi o dată, de două ori și în cele din urmă porni. În timp ce bătăile ritmice anunțau ieșirea din impas, iar mașina se încălzea, geologul o servi pe Valea cu niște mîncare și puțin alcool.

Pentru a preîntîmpina repetarea accidentului, Aleksandrov deșurubă dopul rezervorului de carburant, scoase din benzină bucățile de gheață și scurse toată murdăria ce se depusese pe fund. Geologul acționa cu atîta siguranță, era atît de vesel, încît cele petrecute cu o jumătate de oră în urmă îi păreau Valiei un vis urît. Motorul încălzit huruia acum prietenos, drumul pînă la mină nu mai era chiar atît de lung, iar luna răsărea de după crestele dealurilor.

Prezența geologului o făcu pe Valea să prindă puteri și să uite chiar de oboseală.

Într-un tîrziu, Aleksandrov întinse fetei mîna sa puternică și caldă. Valea o luă și, emoționată, neștiind cum să-i exprime mulțumirea, spuse:

— Aș face orice pentru dumneata! Ai fost tare bun! Nici nu știu cum să-ți mulțumesc !?

— Valea, pentru ce să-mi mulțumești? Oare n-ai fi procedat la fel? Dacă Pădurea-Înaltă mi-ar fi sfărîmat sania și ar fi luat-o la fugă, lăsîndu-mă pe marginea drumului, și apăreai dumneata cu mașina..., zise geologul, măsurînd cu privirea fata, care părea atît de scundă și firavă față de camionul ei.

La lumina lunii, Valea văzu cum Aleksandrov dezlegă renul, se urcă pe sanie și se făcu nevăzut după un dîmb.

— Drum bun! se auzi în întuneric vocea fermă a geologului, în care se simțea certitudinea că Valea are de străbătut o cale în care nu va mai întîmpina greutăți.

Omul întîlnit în noapte i-a insuflat fetei încrederea. Alături de renul său înalt și alb ca o nălucă, geologul i s-a părut un personaj de basm din împărăția zăpezii și a munților.

Valea urcă în cabină și cu teamă cuplă viteza. Mașina se urni anevoie din loc și porni să înfrunte dealul. Luna privea și acum posomorîtă spre taigaua adormită, dar de astă dată totul îi apărea Valiei în culori vii. Undeva în urmă se îndepărta inimosul și puternicul geolog, iar în față se apropia așezarea minerilor.

Stelele nu păliseră încă pe boltă cînd Valea ajunse la destinație și fu întîmpinată de către toți oamenii. Mulțumirile călduroase ale celor care o așteptau și ospitalitatea acordată au constituit cea mai plăcută recompensă pentru tot ce a îndurat pe drum.

*

Amintirile se risipiră. Drumul coti într-o vale lată, și mașina începu să lase în urmă nori compacți de praf. O zăpușeală chinuitoare prevestea ploaia. Valea privea îngrijorată la Aleksandrov, care stătea încovoiat, cu fața transpirată și aproape lipită de parbriz. Femeia își dădu seama că geologul șade sprijinindu-se pe mîini, fiindcă picioarele îi zăceau ca o masă inertă.

— Nu ești de părere să facem un popas? întrebă Valea.

— Cum dorești. Ai obosit?

— Puțin, minți Valea.

Aleksandrov răsuflă ușurat cînd mașina se opri într-o poiană, la umbra unor cedri. Valea aprinse focul și puse să fiarbă ceainicul. Clătinîndu-se și sprijinindu-se în cîrje, geologul se îndreptă spre niște tufe. Starea jalnică a lui Aleksandrov se agrava și prin faptul că unele necesități fiziologice se transformau în ceva complicat și rușinos, din cauza neputinței sale de a se mișca în voie.

Valea privi în urma lui Aleksandrov și sentimentul de milă îi inundă din nou sufletul. Căutînd să-și alunge din fața ochilor contrastul dureros dintre figura de altădată a geologului și aceea de acum, Valea începu să pregătească de mîncare.

Aleksandrov se întoarse frînt de oboseală și se lăsă istovit pe iarbă, lîngă focul ce ardea. Valea îi întinse pe jos

paltonul și îi puse sub cap un rucsac moale. După ce stătu puțin culcat pe spate și se odihni, geologul începu să prindă viață. O ceașcă cu ceai tare îl învioră. Într-un tîrziu, Aleksandrov își aprinse o țigară.

— Din cîte îmi amintesc, înainte parcă nu fumai ?! zise Valea tulburînd liniștea apăsătoare.

— M-am apucat de o lună... înainte nu simțeam nevoia, răspunse Aleksandrov, surizînd cu amărăciune.

— Dar cu ce scop ai întreprins această călătorie atît de îndepărtată ? Cumva in interes de serviciu ?

— Ai ghicit, Valea !

— Eram convinsă că nici nu putea fi altfel... Dar te-ai gîndit că...

— Nu-i nimic... voi merge și tîrîș ! spuse geologul zîmbind. De data aceasta, pe față îi apăru, ca altădată, hotărîrea de neînfrînt a stăpînului taigalei.

De bucurie, inima Valiei începu să bată cu putere. În omul schilodit de lîngă ea remarcă din nou trăsăturile dragi ale vechiului prieten.

— Dar în felul acesta nu se poate !

— S-ar putea ca alții să nu fie în stare, dar eu da, spuse ferm geologul. Acum totul depinde de dumneata. Trebuie să mă transporți și să mă ajuți să găsesc vreun pădurar sau pe altcineva care locuiește în apropierea Iurtei Corbului.

— Ce idee și pe dumneata să pleci tocmai spre acest platou. Se spune că acolo bîntuie furtuni grozave. Acum e chiar anotimpul lor...

— Dar să lăsăm Iurta Corbului și furtunile. Voi vedea ce-oi face. Spune mai bine cum o duci dumneata ? zise geologul.

— La mine nu-i nimic nou, Kiril Grigorievici ! Muncesc, citesc mult, activitate obștească, pe scurt totul ca și în trecut, răspunse Valea.

— Păcat ! Ești foarte bună, Valea și... drăguță, zise Aleksandrov întristat.

— Mie nu-mi pare rău. Ți-am mai explicat cîndva. Prietenii și tovarășii mei, care mi-ar fi corespuns ca vîrstă, sînt

născuți în 1922, 1923 și 1924. Sînt contingente care au avut de înfruntat în timpul războiului prima lovitură cruntă a dușmanului. Puțini dintre ei au mai rămas în viață, iar noi, prietenele lor, sîntem prea multe...

— Dar un om mai în vîrstă n-ai întîlnit?

— Bărbații, de exemplu ca dumneata, cărora le place familia..., spuse Valea roșind, sînt de mult însurați, iar cu cei care umblă de colo pînă-n colo nici nu e cazul să te încurci. Și ce-ți rămîne de făcut? Întîlnești cîte unul cumsecade, dar e însurat, are și copii. N-am de gînd să distrug căminul nimănui. Nu vreau să-mi clădesc fericirea pe nenorocirea altei soții, mai cu seamă dacă are și copii. După cum vezi, femeilor de vîrsta mea nu le-au mai rămas decît flăcăiandrii, burlacii afemeiați și cei cărora le place să tragă la măsea...

— Totuși poți întîlni și un om neînsurat cumsecade sau un văduv.

— Se înțelege, dar uite că pînă în prezent nu mi s-a ivit încă prilejul. Sînt însă optimistă, spuse femeia încruntîndu-se. Presimt că în viitorul apropiat voi avea o mare bucurie. O aștept cu multă nerăbdare!...

— Despre ce-i vorba? întrebă Aleksandrov, ridicîndu-se în coate.

— Statul nostru a luat o măsură foarte importantă. Fiecare cetățean își va putea însuși cunoștințele care-i sînt pe plac. Mă refer la universitățile populare. Oamenii noștri sînt dornici să studieze arta, literatura, să-și însușească noțiuni științifice. Și toate acestea nu pentru a obține un titlu, ci pentru a-și îmbogăți cunoștințele, pentru ca viața lor să devină mai frumoasă, mai interesantă...

— Valea, ar fi trebuit să-l cunoști pe Fomin și să stai de vorbă cu el. Semănați grozav. Este un bătrîn miner cu care am fost internat în spital.

— Pe minerul despre care îmi vorbești o să mai am tot timpul să-l cunosc, dar la universitate trebuie să intru acum. Problema aceasta mă preocupă cel mai mult. Se spune că s-au depus atîtea cereri de înscriere, că ar fi trebuit să se mai deschidă încă zece universități.

— Mă gîndesc să expediez o scrisoare la Kîzîl cu rugămintea să fii ajutată. Dacă nu vor putea să-ți dea concursul să intri la universitate, te vor sfătui măcar ce să faci. Și aceasta contează mult. Principalul e să afli unde trebuie să te adresezi.

— Vai, Kiril Grigorievici, dragul meu, scrie te rog! Am tot felul de recomandații, dar a dumitale va fi pe linie științifică.

— Voi scrie chiar acum! zise geologul, scoțînd din porthart o coală de hîrtie și un plic.

Ochii înflăcărați ai Valiei începură să urmărească slovele ce se așterneau pe coala albă și care-i dădeau atîtea speranțe.

*

Mașina scăpă în cele din urmă de drumul îngust și cu hîrtoape ce se strecura printre tufișuri. Crengile nu mai băteau în caroserie, motorul amuți și în liniștea ce se lăsase se auzea doar zgomotul radiatorului supraîncălzit.

În vale, la cîțiva zeci de metri, se zărea un fum înălțîndu-se din coșul de tablă al unei cabane mici, pierdute în verdeață. Aleksandrov răsuflă ușurat. Era tare obosit după drumul lung și anevoios.

În fața cabanei ședea pe o laviță un tuvin bătrîn, care aștepta parcă de mult sosirea mașinii. Imediat ce camionul se opri, omul se ridică și veni grăbit în întîmpinarea oaspeților. Toate ridurile feței sale bătute de vînt și pe care anii și-au pus pecetea se adunară într-un zîmbet prietenesc.

— Bun mașin, venit departe!... Femei șofer... brava! Eu tocmai ceai gătit, zise tuvinul. Văzîndu-l însă pe Aleksandrov, care cobora cu greu în cîrje, bătrînul rămase uimit și tăcu.

— Și acum, dragă Valea, țin să-ți mulțumesc din suflet pentru tot ce ai făcut. Un veac de-oi trăi, un veac nu te-oi uita! spuse geologul mișcat. Numai dumneata mi-ai putut face un astfel de serviciu. Sînt convins că am să reușesc. De aici pînă la Iurta Corbului să tot fie zece kilometri...

Tînăra femeie se tulbură, roşi şi luîndu-l cu gingăşie de braţ pe Aleksandrov zise:

— Sînt atît de fericită! Numai că nu înţeleg ce-ai să faci aici. Bănuiesc că-mi ascunzi ceva foarte important... Înainte parcă nu procedai în felul ăsta! Sau poate că slujba-i slujbă şi drujba-i drujbă, cum spune proverbul?

— Fie, Valea, dumitale o să-ţi spun... Dar te rog să nu sufli o vorbă nimănui! Şi geologul îşi expuse planul de căutare a zăcămîntului de pe Hiundustîin Eg.

— Dar cum o să reuşeşti de unul singur? Cum de te-ai hotărît pentru o asemenea acţiune? întrebă femeia cuprinsă de teamă.

— Şi de ce mă rog să nu pot? Cei de o vîrstă cu dumneata, care şi-au dat viaţa pe cîmpiile Ucrainei şi în pădurile din regiunea Mării Baltice, doar au putut s-o facă, dacă a trebuit!

— Nu vorbeam despre aşa ceva. Dacă presupunerea este cu adevărat întemeiată, atunci de ce n-au fost făcute pînă acum...

— Am înţeles ce vrei să spui! Anumite cercetări s-au întreprins şi înainte, dar n-au dat rezultate. Totul e problematic. Riscul este într-adevăr mare, dar pentru mine lucrul acesta nu mai prezintă nici o importanţă.

— Pricep, îngînă Valea. După cum văd, ţii cu tot dinadinsul să încerci, chiar dacă şansele de reuşită sînt infime, poate că nici de unu la sută?! Dar te-ai gîndit la cei apropiaţi — la soţie, la prieteni?

— M-am gîndit. Soţia şi prietenii sînt amicii geologului Aleksandrov, care nu mai există. Cît priveşte amintirea care mi se va păstra, aceasta va depinde de memoria fiecăruia.

Valea sări ca arsă de lîngă geolog.

— Adică aşa stau lucrurile?! Îţi mulţumesc pentru apreciere. Şi eu care mă socoteam cu adevărat prietenă... Află însă că şi în viitor voi fi tot aşa!

— Să nu mă înţelegi greşit, Valea. În cazul în care am să reuşesc, atunci... Sînt doar un om obişnuit, am şi eu slă-

biciuni și simt neapărată nevoie să mă însănătoșesc... sufletește. Vezi doar în ce hal am ajuns

Valea se îmbujoră din nou, o podidiră lacrimile și fără ca Aleksandrov să se aștepte îl îmbrățișă. Apoi, rușinată de exuberanța ei, o luă la fugă spre mașină.

— Am să vin cînd o să-mi dai de veste... Numai fii atent, ferește-te... Te rog mult să nu riști inutil...

— Îți făgăduiesc, Valea, răspunse ferm geologul. Dar nu cumva ai de gînd să pleci chiar acum ? Să bem un ceai și să te odihnești puțin !

— Nu-i nevoie ! Mă tem să nu-mi expire foaia de drum. Rămîi cu bine, încheie femeia, aplecîndu-și capul asupra volanului pe care picurau lacrimi fierbinți.

Motorul intră în funcțiune și, în clipa în care Aleksandrov vru să se îndrepte spre Valea, mașina porni și dispăru pe drumul sinuos dintre tufișuri. Geologul rămase mult timp cu privirea ațintită spre partea de unde se auzea din ce în ce mai slab zgomotul vehiculului.

Într-un tîrziu, bătrînul tuvin îndrăzni să tulbure tăcerea ce se lăsase.

— Văzut că ați certat. De ce ? Mașina plecat și tu rămas... Ce făcut acum ? Nu trebuie supărat ! Acum gătit ceai și bem !

Geologul îl liniști pe pădurar. După ce bău ceaiul cu care fu servit, Aleksandrov se trînti într-un pat de lemn și adormi greu. Cînd se trezi, soarele dădea spre asfințit. Ușa era deschisă și într-un lighean vechi, plin cu jeratic, era pus un vreasc de ledum [1], care împrăștia miros înțepător ce alunga țînțarii.

Pădurarul ședea în prag și privea spre sud, trăgînd dintr-o pipă lucrată din lemn și aramă. Acolo, la miazăzi, se adunau nori grei, ce în razele amurgului păreau de culoare liliachie. Deodată, printre nori, începură să șerpuiască nenumărate fulgere.

---

[1] **Ledum palustre** — arbust caracteristic regiunilor umede. Se găsește prin locurile unde cresc și mușchii. Are un miros neplăcut. Frunzele îi sînt lungi între 2 și 4 cm. Florile îi sînt albe cu 5 petale **(n.t.)**.

Pe neaşteptate, liniştea fu tulburată de un tunet îndepărtat, dar atît de puternic şi de înfricoşător, că Aleksandrov tresări. Chipul pădurarului, aţintit în zare, rămase însă atît de calm şi de imperturbabil, încît la lumina înserării părea cioplit în piatră. Chiar şi pipa strînsă puternic în mîna sprijinită de genunchi lăsa impresia că face parte dintr-o statuie.

Geologul se tîrî pînă la uşă. Văzîndu-l, bătrînul tuvin îşi aprinse pipa şi-i oferi lui Aleksandrov un foc.

Într-un tîrziu, Kiril Grigorievici se hotărî să rupă firul tăcerii şi întrebă dacă poate face rost de un cal cu care să plece spre Iurta Corbului. Ochii negri şi migdalaţi ai pădurarului îl cercetară nedumeriţi pe oaspete.

— Nu înţeleg, cine dat ţie drumul ?

— Cum cine mi-a dat drumul ? întrebă geologul mirat.

— Cine trimis pe tu aici ? Mers nu poţi. Vai, vai sarman. De ce atunci venit ? Poate special vrei murit !

Geologul începu să motiveze scopul pentru care sosise, dar fără să destăinuiască adevărul. Spuse că trebuie să urmărească cum se abat furtunile asupra Iurtei Corbului, pentru a-şi da seama de unde vin norii. Şi aceasta în vederea prezicerii timpului pentru cei care străbat platoul. Şi cum nu poate umbla, explică geologul, va face observaţii dintr-un cort în care va trăi şi va nota totul...

Pădurarul îl ascultă pe Aleksandrov fără să-l întrerupă.

— Cine trimis pe tine încurcat totul, zise tuvinul cînd geologul încheie. De ani de zile, vite nu mai trecut pe Hiundustîin Eg. Treaba pe care tu vrei făcut e mult periculoasă şi rost n-are. Cine prostul care gîndit aşa şi spus ţie să venit aici ?

Aleksandrov îşi dădu seama că acest prost fenomenal este chiar el. Să înşeli pe fiul taigalei, înzestrat cu o putere remarcabilă de gîndire, nu era un lucru chiar atît de uşor precum bănuise. Ruşinat de minciuna pe care o născocise, Aleksandrov îi povesti totul pădurarului, ca unui frate mai mare, ca unui tată, fără să ascundă nici boala de care suferea, nici scopul final pe care-l urmărea.

Prin negura ce se lăsase, geologului îi era greu să distingă fața bătrînului, care rămase mult timp tăcut. Pădurarul își umplu cu migală pipa, reuși după cîteva încercări să aprindă chibritul umed și apoi începu să tragă cîte un fum la intervale mari. Tutunul ce ardea în pipă îi lumina din cînd în cînd fața încruntată, gînditoare și ochii pe jumătate închiși, ațintiți în pămînt.

— Eu ajut pe tine, răsună într-un tîrziu vocea bătrînului tuvin.

Aleksandrov răsuflă ușurat.

— Cred că în viață bine procedat cum făcut tu. Aș ajuta la tine, chiar eu, dar... avut un singur fiu care murit și rămas văduvă la el cu doi copii. Acum trebuie să ajut la ei. E periculos merg cu tine. Dacă murit și eu ce făcut copiii ?

Aleksandrov își întinse brațul și degetele sale mîngîiară mîna osoasă, cu pielea încrețită și aspră, a pădurarului. Acesta înțelese gestul de recunoștință și se grăbi să spună :

— Acum ceai bem, apoi necesar dormit. Dimineața devreme eu mers după cal. Aduc cal tare bun. Ai puține lucruri și duce tot pe el. Iar acum hai la culcat !

Pădurarul adormi repede, dar geologul întins pe spate mai medită mult timp în întuneric asupra ajutorului dezinteresat și prietenesc care i-a fost dat. Aleksandrov înțelese că gingășia oamenilor care l-au ajutat este rodul unei vieți aspre, în care fiecare răspunde neîntîrziat față de sine și față de tovarășii săi pentru orice greșeală făcută. Acești oameni s-au obișnuit să se bazeze în primul rînd pe propriile forțe și, ceea ce este mai important să aibă încredere în ele. Geologul întrevăzu sprijinul nu a doi asemenea oameni, ci a mii de cetățeni ca aceștia, gata în fiecare clipă să-i vină în ajutor. Încrederea în puterea titanică a colectivelor, care sînt capabile să ducă la bun sfîrșit orice sarcină spre binele societății, l-a înviorat într-o oarecare măsură pe Aleksandrov. Surmenajului psihic din ultimele două zile, pricinuit de eforturile fizice depuse, cît și de grija pentru realizarea planu-

lui închegat, îi luă loc o mare liniște. Apoi urmă un somn adînc.

*

— Heeei, heeei! răsunară strigăte pe întinsul Iurtei Corbului.

Aleksandrov recunoscu imediat vocea pădurarului. Se tîrî din cortul pe care vîntul îl răvășise și încercă să răspundă. Dar din gîtul răcit ieșeau numai sunete slabe și răgușite. Totuși auzul ascuțit al vînătorului din taiga le interceptă. În scurt timp, bătrînul tuvin apăru înaintea geologului și văzîndu-l cum arată rămase înmărmurit. Aleksandrov era nebărbierit, afumat, avea haine umede și arse, zdrențuite de bolovanii și mărăcinișul peste care a trebuit să se tîrască.

— Rău stat aici, inginer. Adus ție alimente. Ține și haina mea. A ta rupt cu totul. Uite și tutun... Sărman de tine! spuse pădurarul.

Fața bătrînului se zbîrci dureros cînd îl văzu pe Kiril Grigorievici; acesta apucase cu o mînă ramurile unei tufe, cu alta se sprijinea pe cîrjă și așa încerca să se ridice, cu prețul unor eforturi supraomenești.

— Nu-i nimic, totul e în regulă... îngăimă Aleksandrov încurajîndu-se.

Trecuseră două săptămîni de cînd venise pe Hiundustîin Eg. În zilele toride și în nopțile cînd nu mai puteai de zăpușeală, geologul prindea parcă aripi și aștepta cu nerăbdare apariția unor valuri de nori aducători de furtuni și fulgere, care își anunțau sosirea prin tunete îndepărtate și puternice. Ziua, norii se mișcau pe cer aidoma unor balene uriașe, aruncînd asupra pămîntului o umbră cenușie care nu prevestea nimic bun. Noaptea, o masă diformă acoperea stelele și parcă se pregătea să dea pămîntului o lovitură neașteptată și cruntă. Totul amuțea în preajmă și aștepta cu teamă dezlănțuirea stihiei. Și deodată tunete înfiorătoare făceau aerul să vibreze, cutremurau munții și întreaga natură. Fulgere orbitoare începeau să brăzdeze din ce în ce mai des

cerul de smoală și să se transforme într-un joc sinistru și continuu de zigzaguri înväpăiate ce împînzeau întreaga boltă. Uneori furtuna era atît de năprasnică, încît, din cauza tunetelor și a cutremurării solului, nu mai auzeai nimic și începeai să amețești. Stîlpi de foc se abăteau de jur împrejur, strîngînd platoul într-un cerc înfricoșător, incandescent. Aleksandrov se tîra spre locul unde descărcările electrice produceau adevărate incendii, iar bubuiturile se transformau într-un imens vacarm. Geologul simțea ințepături stranii în tot corpul. Îl apuca amețeala din pricina mirosului puternic de ozon, iar corpul, bătut de rafalele reci ale vîntului și scăldat de ploaia torențială, i se cutremura de frig.

În scurt timp, Aleksandrov își dădu seama că planul său, la prima vedere simplu, era foarte greu de dus la bun sfîrșit. Geologul se tîra destul de încet, în ciuda înverșunării lui. Cu ajutorul cîrjelor nu se putea deplasa, fiindcă acestea alunecau pe pietrele umede și se încurcau în iarbă, rădăcini și mărăciniș. Geologul își înfigea degetele în pămîntul umed, se prindea de bolovani și își mișca trupul pe jumătate inert spre locurile unde fulgerele sfîrtecau furioase solul. Dar forțele dezlănțuite ale naturii îi erau parcă potrivnice. Cea mai mare concentrare a stîlpilor de foc apărea totdeauna atît de departe, că Aleksandrov nu avea posibilitatea să ajungă la timp pînă acolo tîrîș. Luminile fulgerelor răzlețe se stingeau într-o clipă și cu greu se putea stabili punctul în care se produsese descărcarea electrică. Aleksandrov se asemuia cu o broască țestoasă, care depunea eforturi zadarnice încercînd să prindă păsări ce zburdau în înaltul cerului și coborau din cînd în cînd aproape de pămînt.

Fulgerele se îndepărtau parcă batjocoritoare chiar în momentul în care geologul se apropia de locul unde își desfășurau ele dansul sinistru. Deseori, în urma unor eforturi titanice, Aleksandrov nu mai avea putere să se miște și cădea aproape în nesimțire. Dar ploaia rece și rafalele tăioase ale vîntului îl trezeau repede la realitate. Geologul se tîra spre cort, aprindea focul și începea să-și usuce hainele. Cu toate că în jur zburau roiuri de țînțari, Aleksandrov adormea bus-

tean și se trezea doar în clipa în care tunete asurzitoare, de care se cutremura pămîntul, anunțau sosirea unui nou val de nori. Voința de luptă a geologului nu scădea, ci, dimpotrivă, devenea tot mai fermă. Și poate că numai atmosfera suprasaturată de electricitate îl salva pe Aleksandrov cînd se părea că trebuia neapărat să piară de frig și umezeală, de surmenaj și de lipsa unei alimentații bune.

De trei-patru ori, fulgerele loviseră atît de aproape, că geologul își pierduse de fiecare dată pentru cîteva minute auzul și vederea. Vacarmul tunetelor și arbitrarele descărcări electrice i se ștergeau în aceste clipe din conștiință. Aleksandrov pierdea prilejul să mai urmărească locurile unde săgețile de foc sfîrtecau pămîntul și să le marcheze cu niște țăruși pe care-i purta legați cu sfoară în jurul gîtului.

*

Sosiră zile senine și însorite. Aleksandrov se odihni și învinse starea în care îl aduseseră furtunile de munte. Geologul analiză rezultatele celor două săptămîni petrecute în lumea fulgerelor și ajunse la concluzia că în subsolul Iurtei Corbului se află zăcăminte de metal. Era aproape sigur că în adîncul acelor locuri existau numeroase filoane de minereu; oarecum bombat la suprafață, platoul se întindea mult spre apus, pe direcția unei cute late de șisturi metamorfice ce formau creasta trecătorii. Jocul lugubru al fulgerelor — iscat între două zone asemănătoare, depărtate una de alta — indica un perimetru apreciabil de filoane metalifere. Nu era exclusă posibilitatea ca zăcămîntul principal să se afle în axul cutei, cum s-a întîmplat odinioară în renumitul zăcămînt de plumb din Broken-Hill din Australia.

Aleksandrov făcu și o schiță, în care începuse să indice locurile de pe platou unde fulgerele loveau de cele mai multe ori.

Zi de zi și noapte de noapte, geologul urmărea și însemna în ce sectoare se produc cele mai multe descărcări electrice. La un moment dat, Aleksandrov ajunse la concluzia că zăcămintele ipotetice se află la o adîncime destul de mică.

Kiril Grigorievici își muta de fiecare dată cortul tot mai aproape de focarul descărcărilor electrice, care se contura din ce în ce mai bine, în urma observațiilor făcute cu prilejul fiecărei furtuni. Dar zilele treceau, și anotimpul fulgerelor era pe sfîrșite. Tensiunea nervoasă în care trăia Aleksandrov se accentua. De patru zile nu se mai auzise nici un tunet deasupra Iurtei Corbului. Se cernea o ploaie măruntă, anunțînd parcă apusul epocii de glorie a trăsnetelor.

Bătrînul tuvin căută destul de mult cortul geologului, care fusese mutat între timp la vreo doi kilometri spre apus de locul în care stătuse inițial.

— Totul va fi bine! N-a mai rămas mult! spuse Aleksandrov, ocolind privirea dojenitoare a pădurarului.

— De ce nu rămas mult? Cumva găsit ceva? întrebă tuvinul înviorat.

— N-am găsit nimic, dar se termină anotimpul furtunilor.

— Așa?! îngînă dezamăgit pădurarul. Tu avut dreptate. Rămas cel mult una săptămînă de furtună.

— Atunci peste șapte zile te rog să vii să mă iei. Iar pînă atunci sper să mai pot face observații.

— Ah, ah, ce om, spuse bătrînul, dînd din cap și trăgînd din pipă, dar fără să-l contrazică pe geolog.

După ce băură cîte un ceai cu turte de miere, pe care pădurarul le adusese lui Aleksandrov în dar, tuvinul încălecă și făcu cale întoarsă. Geologul rămase din nou singur, cu gîndurile sale triste, cu dureri de șale și cu vîntul ce mătura întinsul platoului pustiu.

Mai trecură două zile însorite și secetoase.

Aleksandrov stătea aproape tot timpul culcat în cort și căuta să se odihnească. Dar oboseala pe care o simți în ziua plecării pădurarului nu-i trecea. Durerile în șira spinării, pe care o avea fracturată, se accentuau și nu-i dădeau pace să doarmă. Insomniile îi creau o stare insuportabilă. Geologul își dădea seama că dacă o clipă măcar nu va depune eforturi să-și mai tempereze nervii, depresiunea sufletească îl va frînge. Și atunci va începe să strige, să urle, să muște, să zgîrie pămîntul, să se tăvălească dezgustat de sine și de toată lumea.

Pentru a nu se lăsa învins de amarul ce-i clocotea în suflet, Aleksandrov sfărîmă între degete un bulgăre tare de pămînt pe care-l găsise sub cap și rămase apoi nemișcat. Sute de musculițe și de țînțari care-i roiau în fața ochilor și-i intrau în urechi nu-i puteau clinti privirile.

Nu se știe cît timp a stat în felul acesta. La un moment dat însă, zgomote cunoscute îl treziră la realitate. Undeva, departe, tuna. Se vede că era o mică favoare pe care soarta i-o acorda. Dar după cum o coajă de pîine dată unui muribund înfometat îi amînă doar deznodămîntul fatal și-i prelungește chinurile inutile și agonia, tot așa și furtuna care se apropia avea să împrăștie doar pentru scurt timp gîndurile sumbre care îl copleșeau pe Aleksandrov. Două-trei ore, geologul avea să mai simtă din plin bucuria vieții, să lupte înaripat de idealurile cercetătorului și să trăiască clipe de încordare, totdeauna premergătoare unor descoperiri, clipe mărețe și sublime a căror plăcere a fost gustată din cele mai vechi timpuri și ai căror germeni sînt mereu vii în sufletul oamenilor.

Aleksandrov ieși tîrîș din cort. Un văl cenușiu ascunse după el tot răsăritul și stinse zorile frumoasei dimineți. Gama policromă a soarelui păli, și pe întinsul platoului începu să vijîie vîntul. Apoi totul încremeni brusc. Nici o adiere nu mai cutremura firul de iarbă. Noaptea, oprită parcă în loc, deveni mută. Nici un tunet nu se mai auzea în depărtare. Cerul plumburiu se lăsă cu întreaga-i greutate peste crestele înnegurate ce se înălțau în zare. Liniștea apăsătoare îl făcu pe geolog să se cutremure. Speranța că va începe furtuna, că în luptă cu forțele naturii va avea prilejul să uite de necazuri îl părăsea în clipa în care începea să se gîndească că în viitor îl aștepta o existență insuportabilă, lipsită de sens.

Aleksandrov se întoarse și vru să se tîrască din nou în bîrlogul său umed, ca un animal muribund căruia i se urîse cu viața și cu traiul liber în sînul naturii. Dar în acest moment, un fulger înfricoșător, urmat imediat de o bubuitură asurzitoare îl făcură să tresară. Ca un cal căruia i s-au dat

pinteni, Aleksandrov se repezi în direcția stîlpilor verzui de foc ce începură să cadă chiar în locul unde se aștepta. Furtuna ce se dezlănțuise pe neașteptate părea să fie foarte puternică sau poate că el nimerise chiar în mijlocul ei. Zgomotul înfricoșător și neîntrerupt al tunetelor cutremura totul și exercita o asemenea presiune asupra geologului, încît acesta cu greu se putea dezlipi de pămînt. Aleksandrov închise ochii pentru a nu fi orbit de luminile unui adevărat potop de trăsnete. Fulgerele care își începuseră dansul de foc șerpuiau în văzduh, aidoma unor bice uriașe, și se abăteau apoi fără milă asupra Iurtei Corbului. Cerul și munții vibrau ca niște tobe. Se părea că întreaga natură tremură înspăimîntată în fața forței titanice a săgeților electrice, care măsurau mulți kilometri în lungime.

Geologul depunea eforturi supraomenești și continua să se tîrască. Fața îi era scăldată de sudoare și de ploaie rece. Dar deodată un tunet asurzitor umplu văzduhul, și Aleksandrov nu mai auzi nimic. Își dădea seama că bubuiturile continuau doar după felul în care îi era zgîlțîit corpul. Cu toate că ținea pleoapele bine închise, în fața lui flutura un văl incandescent. Aleksandrov scutură din cap și deschise ochii, dar vălul nu dispăru. Orbise. Era sfîrșitul. Cum își putea atinge acum țelul? O mînie copilărească pe soarta necruțătoare care continua să-i dea o lovitură mai cruntă decît alta îl zgudui pînă în adîncul sufletului. Două lacrimi pline de amărăciune se prelinseră din ochii care zadarnic mai căutau să vadă. Aleksandrov își lăsă în jos capul și fruntea fierbinte i se lipi de țărîna udă. Atingerea cu pămîntul produse însă ceva cu totul neașteptat. Vălul incandescent dispăru ca prin farmec din fața ochilor. Geologul ridică privirea și văzu cum un buchet de fulgere verzi pîrjoli aproape de tot o moviliță lîngă care creșteau niște tufe. Aspirînd adînc în piept aerul ozonat și oftînd cu fiecare efort pe care-l depunea, Aleksandrov începu să-și tîrască înainte corpul greoi, apucînd cu mîinile însîngerate pietrele și tufele. Dar deodată o forță titanică

îl azvîrli cît colo de la ținta spre care se îndrepta, fără să-i pricinuiască însă nici un rău.

Trăsnise în apropiere. În fața geologului apăreau și dispăreau mereu ziduri de foc, iar pămîntul nu contenea să se zguduie.

Adunîndu-și desperat ultimele forțe, Aleksandrov reuși să ajungă la movilița pîrjolită de recentele descărcări electrice. Geologul scoase un țăruș de pe sfoara ce-o avea prinsă în jurul gîtului și-l înfipse în pămîntul umed, dar cald.

La un moment dat, Aleksandrov simți că amețește. Întregul univers începuse să se învîrtească în jurul său. Gîndurile nu i se mai legau. Se străduia din răsputeri să nu cadă în nesimțire. Dar iată că o idee îi apăru limpede în minte : comisese o mare greșeală ; uitase să scrie un bilețel pentru cazul că nu va mai apuca să vadă soarele sus pe boltă după această furtună de dimineață.

Aleksandrov își vîrî cu greu în buzunar degetele care nu doreau să-l mai asculte, dar în clipa aceea se produse... În întreaga-i ființă, chiar și în vîrful degetelor, avu senzația înfiorătoare că luase foc, că era rupt în bucăți... Apoi nu mai văzu și nu mai auzi nimic. Corpul geologului se întinse la pămînt și fu cuprins de un spasm puternic. Mîinile tremurînde ale lui Aleksandrov însă continuau să țină strîns țărușul înfipt cu atîta trudă. Într-un tîrziu, trupul se liniști și rămase nemișcat...

Dar trăsnetul, care lovise atît de aproape, îl cruță și de data aceasta. Cînd geologul se trezi, soarele era sus și mîngîia cu razele-i calde Iurta Corbului. Vîntul care uscase spatele hainei lui Aleksandrov aducea cu sine din stepele mongole miros proaspăt de pelin. Cerul era senin și nici nu-ți venea să crezi că numai cu cîteva ore în urmă forțele cosmice se dezlănțuiseră pe aceste meleaguri. Țărușul stătea înfipt în pămînt chiar lîngă capul geologului. Acesta se mișcă, nevenindu-i să creadă că trăiește. Apoi se ridică puțin și privi în jur. La vreun kilometru depărtare stătea cortul său. Cine ar putea crede tot ce i se întîmplase ? Oare ar putea vreun om

să-și dea seama cu prețul căror sforțări ajunsese el pînă aici în timpul furtunii?

O durere surdă în genunchiul stîng îl surprinse pe Aleksandrov și îl făcu să tresară. Geologul privi spre membrele sale lipsite de vlagă și răsuflarea i se tăie. Încercă să se ridice, așa cum face orice om normal, dar cum nu era în stare un infirm paralizat. Îndoi piciorul și se sprijini cu el în pămînt. O pietricică ascuțită ce-i intrase în genunchi se făcu simțită. Piciorul prinse deci viață. Nevenindu-i să creadă, Aleksandrov își mișcă din nou membrele. Și din nou acestea se supuseră dorinței geologului. Cu toate că erau foarte slăbite și că mușchii atîrnau pe ele ca niște zdrențe, picioarele totuși trăiau. Pe Aleksandrov îl cuprinse teama să nu fie cumva un vis. Trecu aproape un sfert de oră pînă ce îndrăzni să mai facă o încercare. Dar și de data aceasta succesul fu deplin. Înmărmurit de cele petrecute și în același timp fericit, Aleksandrov nu îndrăznea totuși să se scoale.

Un trăsnet foarte puternic sau poate că nenumăratele descărcări electrice ori încordarea nervoasă ajunsă la maximum și-au spus cuvîntul. Nervii vătămați prinseră din nou viață.

Aleksandrov încercă deodată să se ridice, dar nu putu și căzu greu într-o rînă. Totuși o clipă el reuși să stea în genunchi... în genunchii altădată neputincioși...

Gîndurile se împrăștiară și hohote de plîns răsunară pe întinsul platoului pustiu. Pustiu? Nicidecum! În zare apăru un călăreț. Era pădurarul. Oare de ce venea cu trei zile înainte de termenul stabilit? Aflase cumva?...

— Dimineața a fost mare furtună... gîndit să vin și văd ce făcut tu. Bine că ești viu, inginer...

— Sînt viu, sînt viu! strigă Aleksandrov atît de tare că tuvinul tresări.

— Bolnav cumva, inginer? Hai să duc pe tine la sat!

— Ai să mă duci și în sat, dar pînă atunci am o rugăminte: sapă în acest loc, zise geologul arătînd spre tărușul înfipt în pămînt.

— Găsit ? întrebă pădurarul cu fața înseninată.

— Am găsit ! răspunse Aleksandrov cu convingere bătrînului, care dădea să plece spre cort să aducă lopata.

*

Aleksandrov, sprijinindu-se pe un baston, ajunse șchiopătînd pînă la masă și scoase din rucsac o bucată mare de minereu lucios.

— A fost extras din noul zăcămînt „Iurta Corbului", spuse fericit Kiril Grigorievici șefului expediției geologice. Trebuie să începem lucrările de explorare !

Cititorii au cuvîntul

Sînt impiegat de mişcare la staţia C.F.R. Sărmăşag.

Am în bibliotecă la loc de frunte toate numerele Colecţiei apărute pînă-n prezent.

Urmăresc cu deosebit interes atît conţinutul Colecţiei cît şi părerile cititorilor.

Doresc să afirm că atît povestirile publicate cît şi prezentările grafice sînt cît se poate de reuşite.

N-aş putea preciza care lucrare a fost cea mai bună. Toate mi-au plăcut mult şi toate au trezit în mine dorinţa de a cunoaşte viitorul omenirii.

De curînd, mi-am legat Colecţia în 19 volume, a 10 numere, pe care cu plăcere le pun la dispoziţia celor ce doresc a simţi farmecul acestei literaturi.

Doresc ca Anul nou să găsească Colecţia în plină înflorire, iar redacţiei şi autorilor aceeaşi inspiraţie în redactarea ei.

CORBEANU NICOLAE
Staţia C.F.R. Sărmăşag,
regiunea Crişana

Fantezia şi realitatea

Dragi tovarăşi, ca un vechi cititor şi admirator al Colecţiei, îmi permit să formulez o serie de opinii, rezultate pe marginea lecturilor. S-ar putea numi, oarecum, note de lector.

Calitatea de bază a scriitorilor de anticipaţie trebuie să fie fantezia. Fantezia e o calitate deosebit de preţioasă a omului, e zborul gîndurilor sale, e însăşi sarea raţiunii.

Se ivește o problemă : avem oare dreptul să ne avîntăm îndrăzneț spre viitor ? Putem răspunde cu toată siguranța : DA ! Dreptul la o fantezie sănătoasă este dreptul celui puternic, care crede în rezolvarea favorabilă a problemelor prezentului !

Remarcabil e tocmai faptul că, vorbind despre viitor, *scriitorii de anticipație fac adeseori propuneri concrete pentru* prezent. *Aceasta probează că literatura științifico-fantastică e valoroasă (lucru paradoxal) tocmai prin spiritul său* contemporan.

...Se crede că numai trecutul poate fi romantic. E o concepție incompletă. Prezentul și viitorul conțin și ele o puternică notă de romantism. O sarcină și totodată un merit al literaturii de anticipație este și acela de a sublinia acest romantism.

...Lucrările de anticipație pun și dau rezolvarea unor probleme de mare importanță filozofică și socială. Ele ne ajută să înțelegem trecutul, să trăim prezentul, să scrutăm viitorul !

Fantezia generoasă a ultimelor lucrări din Colecție *(„Zidul metacosmic" și altele), care ne duc departe-departe pe axa timpului, reliefează atît de bine o serie de trăsături ale oamenilor viitorului, încît ne simțim ispitiți să-i comparăm cu oamenii epocii noastre : oamenii erei cosmice se vor lupta cu* Cosmosul ; *oamenii erei precosmice s-au luptat însă cu* Pămîntul ! *Meritele sînt uriașe în ambele cazuri...*

... N-aș vrea să se creadă că dau dovadă de îngustime de gîndire, dar se pare că uneori fantezia unor autori (altminteri creatori ai unor opere pline de sensuri) a mers prea dureros de departe... În „Zidul metacosmic", de pildă, se spune că vitezele rachetelor și ale transmisiei imaginilor erau de trilioane (!) de ori mai mari decît viteza luminii. E adevărat că teoria lui Einstein cu privire la viteza limită în Univers, viteza luminii, nu reprezintă probabil ultimul cuvînt în acest domeniu. Drumul pe care a pornit Einstein mai conține multe taine. Totuși trilioanele...

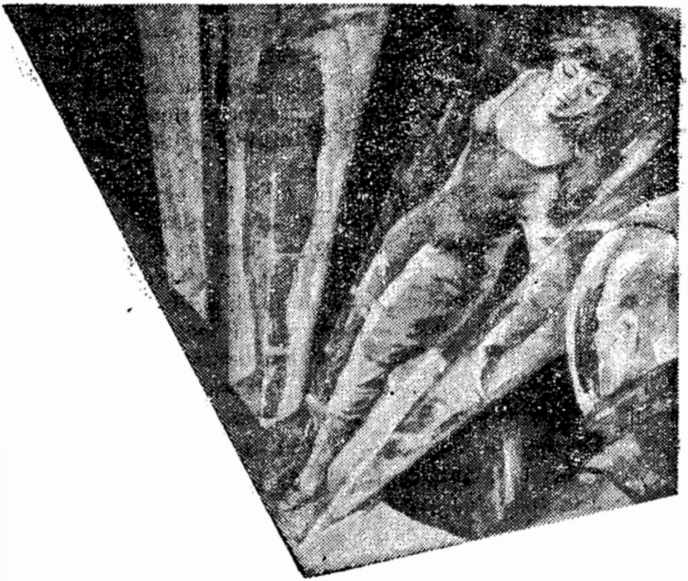
Se pare că ar trebui actualizat sfatul dat de Horațiu peste milenii : est modus in rebus, sunt certi denique fines... *(există un țel și o măsură în toate lucrurile și există anumite limite...).*

În concluzie, am putea spune că fantezia clădită pe argumente științifice conferă și mai mult farmec realității. Ea devine în epoca noastră o adevărată forță a progresului.

FLORIN PARASCHIV
student — Brașov

Citiţi în numărul viitor al Colecţiei de povestiri ştiinţifico-fantastice

„ESTA" şi „JOCUL"

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

2012

COLECȚIA

CLUB Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică" și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU

IANUARIE 1963